Prima instanță: Judecătoria Chișinău /sediul Centru/ Judecător: Tatiana Balan

Dosar nr. 2a-307/24
2-23052205-02-2a-22012024

D E C I Z I E
S U P L I M E N T A R Ă

21 aprilie 2026 **municipiul Chișinău**

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Diana Corlăteanu
Judecătorii Eleonora Badan-Melnic și Roman Pascari
Grefier Ionela Muturniuc

examinând în ședință publică, cererea înaintată de avocatul Nicolae Cortac, în interesele intimatului Andrei Aparatu privind emiterea unei decizii suplimentare, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Lina Aparatu împotriva lui Andrei Aparatu, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului sectorul Centru, municipiul Chișinău, cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei de întreținere a copilului minor,

A C O N S T A T A T :

1. La data de 06 aprilie 2023, Lina Aparatu a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Andrei Aparatu, intervenient accesoriu Direcţia pentru protecţia drepturilor copilului sectorul Centru, municipiul Chişinău, cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor şi încasarea pensiei de întreţinere a copilului minor şi a cheltuielilor de judecată.
2. La data de 25 aprilie 2023, Andrei Aparatu a depus cerere reconvenţională împotriva Linei Aparatu, intervenient accesoriu Direcţia pentru protecţia drepturilor copilului sectorul Botanica, municipiul Chişinău cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor şi încasarea pensiei de întreţinere a copilului minor.
3. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, 21 decembrie 2023 a fost respinsă acţiunea depusă de către Lina Aparatu împotriva lui Andrei Aparatu, intervenient accesoriu Direcţia pentru protecţia drepturilor copilului sectorul Centru, municipiul Chişinău, cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor şi încasarea pensiei de întreţinere a copilului minor şi a

cheltuielilor de judecată. S-a admis acţiunea reconvenţională depusă de către Andrei Aparatu împotriva Linei Aparatu, intervenient accesoriu Direcţia pentru protecţia drepturilor copilului sectorul Botanica, municipiul Chişinău cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor şi încasarea pensiei de întreţinere a copilului minor. S-a stabilit domiciliul copilului minor ***** cu tatăl acestuia Andrei Aparatu. S-a încasat de la Lina Aparatu în beneficiul lui Andrei Aparatu pensia de întreţinere a copilului minor ***** în sumă de 2 000 (două mii) de lei lunar, începând cu data adresării în instanţa de judecată - 25 aprilie 2023 până la atingerea majoratului de către copil. Hotărârea în partea încasării pensiei de întreţinere se execută imediat. S-a încasat de la Lina Aparatu în beneficiul lui Andrei Aparatu cheltuielile de asistenţă juridică în sumă de 10.000 (zece mii) de lei, cheltuielile de corespondenţă în sumă de 16,30 (şaisprezece lei 30 bani) de lei şi taxa de stat în sumă de 100 (o sută) de lei. S-a încasat de la Lina Aparatu în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 720 (şapte sute douăzeci) de lei, pentru pretenţia cu privire la încasarea pensiei de întreţinere de la care Andrei Aparatu a fost scutit prin lege.

4. Nefiind de acord cu hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 21 decembrie 2023, Lina Aparatu la data de 29 decembrie 2023 a declarat apel, prin care a solicitat casarea totală a Hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Centru cu nr. 2-7222/23 din 21 decembrie 2023, cu rejudecarea cauzei şi emiterea unei Decizii de admitere a cererii de chemare în judecată depuse de către Lina Aparatu împotriva Iui Andrei Aparatu, intervenient accesoriu Direcţia pentru protecţia drepturilor copilului sectorului Centru şi respingerea acţiunii reconvenţionale depuse de către Andrei Aparatu împotriva Linei Aparatu. Remiterea cauzei la rejudecare conform art. 385 lit. d) Cod procedură civilă, coroborat cu art.388 alin.(2) Cod procedură civilă.

5. La data de 11 aprilie 2024 avocatul intimatului Aparatu Andrei a depus referință la cererea de apel prin care a solicitat respingerea apelului Aparatu Lina împotriva hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Centru, nr. 2-7222/23 din 21 decembrie 2023, ca fiind neântemeiat. Menţinerea hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Centru, nr. 2-7222/23 din 21 decembrie 2023. Compensarea cheltuielilor de judecată în sumă de 5000 lei, suportate de către Aparatu Andrei pentru asistenţă juridică acordată la etapa Curţii de Apel Chişinău.

6. Prin decizia Curții de Apel Centru din 10 martie 2026, s-a respins cererea de apel depusă de Lina Aparatu. S-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 21 decembrie 2023, pronunțată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Lina Aparatu împotriva lui Andrei Aparatu, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului sectorul Centru, municipiul Chișinău, cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei de întreținere a copilului minor, și la cererea reconvențională înaintată de Andrei Aparatu împotriva Linei Aparatu, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului sectorul Botanica, municipiul Chișinău, cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei de întreținere a copilului minor.

7. La 12 martie 2026 avocatul intimatului a depus cerere privind emiterea unei decizii suplimentare, prin care să fie dispusă încasarea de la apelantă în beneficiul intimatului a cheltuielilor pentru asistenţa juridică calificată, în mărime de 5000 lei.

8. În motivarea cererii a invocat că prin referinţa depusă la data de 11 aprilie 2024, a

solicitat instanţei de apel respingerea apelului ca fiind neîntemeiat, menţinerea în vigoare a hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Centru 21 decembrie 2023. Dispunerea încasării de la apelantă în beneficiul intimatului a sumei de 5000 lei, cu titlu de compesare a cheltuielilor pentru asistenţa juridică calificată suportate la examinarea cauzei în ordine de apel.

9. În drept, cererea privind emiterea unei decizii suplimentare prin care să fie dispusă încasarea de la apelant în beneficiul intimatului a cheltuielilor pentru asistenţa juridică calificată, în mărime de 5000 lei o întemeiază pe prevederile art. 96 şi a art. 250 ale Codului de procedură civilă.

10. În ședința instanței de apel, participanții la proces, fiind legal citați prin e-mail, nu s-au prezentat și nu ua invocat careva motive.

11. *Analizând şi studiind materialele dosarului, instanţa de recurs, ajunge la concluzia de a emite o hotărâre suplimentară, prin care va dispune admiterea cererii cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată suportate în instanţa de apel de către intimatul Aparatu Andrei, din următoarele considerente.*

12. Reieșind din prevederile art. 250 alin (1), lit. c) și alin. alin. (2)-(4) din Codul de procedură civilă, instanţa care a pronunţat hotărârea emite, din oficiu sau la cererea participanţilor la proces, o hotărâre suplimentară dacă nu a rezolvat problema repartizării între părţi a cheltuielilor de judecată ori a omis să se pronunţe asupra cererilor martorilor, experţilor, specialiştilor, interpreţilor sau reprezentanţilor cu privire la cheltuielile de judecată a căror compensare li se cuvine. Problema pronunţării unei hotărâri suplimentare poate fi pusă în termenul executării silite a hotărârii. Instanţa emite, după examinare în şedinţă de judecată, hotărârea suplimentară, care poate fi atacată în ordinea stabilită de prezentul cod. Participanţilor la proces li se comunică locul, data şi ora şedinţei. Neprezentarea lor însă nu împiedică examinarea problemei. Cererea de adoptare a unei hotărâri suplimentare nu se impune cu taxă de stat şi taxă de timbru. Încheierea judecătorească de respingere a cererii de emitere a unei hotărâri suplimentare se supune recursului.

13. Conform prevederilor art. 82 din Codul de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a pricinii.

14. Conform prevederilor art. 90 lit. i) din Codul de procedură civilă, din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte cheltuielile de asistență juridică.

15. În conformitate cu prevederile art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

16. În conformitate cu prevederile art. 96 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Iar potrivit alin. (1^1) al aceluiași articol, cheltuielile menţionate la alin. (1) se

compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

17. În așa împrejurări, reținând dispozițiile articolelor 94, 96 Cod de procedură civilă, în legătură cu faptul că cererea de apel declarată de Aparatu Lina a fost respinsă cu menținerea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 21 decembrie 2023, cât și în legătură cu faptul că prin referința și cererea depusă de avocatul, ce acționează în interesele intimatului Aparatu Andrei a solicitat încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 5000 lei, Colegiul va dispune încasarea din contul apelantei Aparatu Lina în beneficiul intimatului Aparatu Andrei, cheltuielile de judecată legate cu achitarea serviciilor de asistență juridică în sumă de 5000,00 lei.

18. Din materialele dosarului urmează că, conform bonului de plată a numerarului nr. GL 085115 din 9 aprilie 2024, pentru serviciile de asistență juridică Aparatu Andrei a achitat suma de 5000 lei și a cerut ca această sumă să fie încasată de la apelanta Aparatu Lina.

19. Colegiul remarcă că suma de 5000,00 lei cu titlu de asistență juridică este necesară şi rezonabilă ca mărime. Or, potrivit pct.15 al Recomandării Uniunii Avocaților aprobată prin Decizia nr. 2 din 30 martie 2012, pornind de la practica CEDO, cheltuielile pentru asistență juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate şi rezonabile ca mărime.

20. Conform pct.16 al recomandării sus menționate, pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CEDO, se evidențiază necesitatea prezentării de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor a următoarelor documente: dovada achitării onorariilor avocaților (copii de pe dispoziţiile de plată prin virament sau bonurile de plată); copia de pe facturile de strictă evidență, emisă pentru clienți-persoane juridice şi în alte cazuri stabilite de legislație; lista detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat şi orarul timpului aferent acestora.

21. Iar potrivit pct.17 al recomandării sus menționate, prevede că la determinarea cuantumului compensației acordate, instanţa de judecată, pentru a face o apreciere corectă, va mai ţine cont de complexitatea cauzei; noutatea şi dificultatea problemelor juridice ridicate de speță; aportul avocatului la soluționarea cauzei; timpul şi munca depusă de avocat; aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistență (cunoștințe tehnice speciale, cunoașterea profundă a unor reglementări de profil, cunoașterea limbilor străine, a altor procedee de comunicare cu clienţi specifici etc.); faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; rezultatul obținut; restricțiile de timp impuse de client şi de circumstanţele cauzei; natura şi durata relației dintre avocat şi client.

22. Conform pct. 21^1, alin. (2), din Hotărârea Plenului CSJ nr. 25 din 28 iunie 2004, enunțată supra, se menționează că pentru determinarea cuantumului compensației acordate, instanța pentru a face o apreciere corectă va mai ține cont de: complexitatea cauzei; noutatea şi dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speță; aportul avocatului la soluționarea cauzei; timpul şi munca depusă de avocat; aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistența; în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; rezultatul obținut; restricțiile de timp impuse de client şi de circumstanţele cauzei; natura şi durata relației dintre avocat şi client; experiența, reputația şi abilitatea avocatului; justificarea şi

ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; suma despăgubirilor pretinse/obținute în cauză; alți factori, la discreția instanței.

23. Potrivit pct.3 din Recomandările privind cuantumul onorariilor avocaților și compensarea de către instanțele de judecată a cheltuielilor de asistență juridică, aprobate de Consiliul Uniunii Avocaților din RM prin Decizia nr.2 din 30 martie 2012, se menționează: „Avocaților li se recomandă să stabilească tarife orare sau fixe proprii, care să fie practicate constant pe parcursul anumitor perioade de timp" […].

24. Conform pct.6 din Recomandările enunțate: „În cazul în care se optează pentru un tarif orar, avocații vor ține evidența strictă a timpului și vor prezenta clienților rapoarte privind numărul de ore lucrate. Rapoartele vor conține o descriere a acțiunilor de asistență juridică întreprinse de avocat, precum evidența timpului de lucru aferent. Un model de raport se conține în Anexa 1".

25. Potrivit pct.7 din aceste Recomandări: „În cazul în care se optează pentru tarife fixe, avocații vor coordona cu clienții mărimea acestora pentru fiecare acțiune în parte. Un exemplu de abordare a opțiunii tarifelor fixe este prezentat în Anexa 2".

26. Astfel, reieșind din explicațiile Hotărârii CSJ nr.25 din 28 iunie 2004 și Recomandările Uniunii Avocaților, Colegiul conchide că încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 5000 lei sunt realmente angajate, necesare și rezonabile ca mărime, iar prin urmare corespund prevederilor art. 96 din Codul de procedură civilă și urmează a fi admise.

27. În conformitate cu prevederile art. 250 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru,-

D E C I D E :

Se admite cererea înaintată de avocatul Nicolae Cortac, în interesele intimatului Andrei Aparatu, privind emiterea unei decizii suplimentare.

Se pronunță o decizie suplimentară la decizia Curții de Apel Centru din 10 martie 2026, după cum urmează:

Se admite cererea avocatului Nicolae Cortac, în interesele intimatului Andrei Aparatu, privind compensarea cheltuielilor de judecată.

Se încasează de la Lina Aparatu în beneficiul lui Andrei Aparatu cu titlu de cheltuieli de judecată pentru asistență juridică în sumă de 5000 (cinci mii) lei.

Decizia este definitivă din momentul emiterii, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție, în termen de două luni de la data comunicării deciziei integrale, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței, judecătorul Diana Corlăteanu

Judecătorii Eleonora Badan-Melnic

Roman Pascari